

Grzegorz Tokarz

Stosunki między III Rzeczpospolitą a Arabską Republiką Egiptu w świetle zawartych umów i porozumień

Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa nr 4, 37-43

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Grzegorz TOKARZ

Uniwersytet Wrocławski, Instytut Studiów Międzynarodowych

STOSUNKI POLSKA I WIELKA BRYTANIA W ZWIĄZKU Z UMOWAMI I POROZUMIENIAMI MIEDZY POLSKĄ A EGIPTEM

Streszczenie

Polska podpisuje umowy z wieloma krajami Bliskiego Wschodu. Jednym z nich jest Egipt. Autor artykułu opisuje najważniejsze porozumienia, jakie zawarła Polska z Egiptem. Skupił się na tym samym na analizie aktów prawnych.

Summary

Poland is signing agreements with many countries in the Middle East. One of them is Egypt. This article analyses modern relationships between Poland and Egypt, the most important agreements and legal documents.

Egipt należy do ważniejszych państw w regionie Bliskiego Wschodu. Powierzchnia tego kraju liczy 1 001 450 km², graniczy z Izraelem, Libią, Strefą Gazy i Sudanem. Liczba ludności szacuje się na 77 505 756 mieszkańców. Według danych z 2004 r. największymi odbiorcami towarów egipskich są Włochy (11,9%), Stany Zjednoczone Ameryki Północnej (10,8%), Wielka Brytania (7%), Syria (6,2%), Niemcy (4,7%) i Hiszpania (4,2%). Egipcjanie eksportują głównie ropę naftową, produkty ropopochodne, bawełnę, tekstylia, produkty metalowe. Ponadto należy o tym pamiętać, że politycznym powodem tego państwa.¹

Ważne jest także w polskich programach gospodarczych Egipt uważany jest za państwo, z którym należy nawiązać bliższe relacje gospodarcze, w tym kontekście pisze się o ewentualnym eksporcie do Egiptu węgla, koksu, chemikaliów, a także wyrobów drzewnych, hutniczych. Przewiduje się, że korzystna dla Polski może być sprzedaż do państwa egipskiego dóbr inwestycyjnych, takich jak maszyny, sprzęt medyczny i towarów o charakterze konsumpcyjnym, np. szkło, sprzęt AGD. Innym aspektem jest możliwość korzystnej współpracy firm polskich i egipskich w dziedzinie rozwoju technicznego i urbanizacji Egiptu. Polska może odnieść korzyści z działalności w egipskim przemyśle tekstylnym, stoczniowym, w szeroko rozumianej energetyce. Nie należy również zapominać o turystyce, Polacy wciąż odwiedzają ten kraj (w 2005 r. ponad 154 tys.).²

Kontakty władz polskich i egipskich należy, w porównaniu z innymi państwami tego regionu, do relatywnie czystych. Wspomnieć należy o fakcie wizyty prezydenta Lecha Wałęsy w Egipcie, która miała miejsce w 1992 r. W Egipskiej Republice Arabskiej gościli premier Władimir Cimoszewicz (1996 r.) oraz wicepremier Jarosław Kalinowski (2002 r.). Minister spraw zagranicznych Władysław Bartoszewski odwiedził Egipt dwukrotnie (1995 i 2000 r.), Dariusz Rosati przebywał w tym kraju w 1996 r. Wzajemne kontakty mają miejsce również na płaszczyźnie parlamentarnej, w 1994 i 2000 r. w Polsce przebywała delegacja egipskiego Senatu, marszałek

¹ Egipt. <http://www.arabia.pl/content/view/282236/81/>, 06.11.2009

² *Strategia RP w odniesieniu do pozaeuropejskich krajów rozwijających się*. Warszawa, listopad 2004, s. 42

polskiego Sejmu przebywały w Egipcie w 1993 i 2004. Latem 2005 r. w Polsce gościł przewodniczący Zgromadzenia Ludowego Egiptu. Mając miejsce wizyty na poziomie ministerstw, w 1995 r. w Polsce przebywała delegacja Ministerstwa Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej, w 1996 r. Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Rolnictwa i Zasobów Wodnych. W 1996 r. podpisano protokół o współpracy między resortami spraw zagranicznych.³

9 grudnia 2003 r. wydano Owiadczenie Rządowe, w którym stwierdzono, że 6 marca 2003 r. Prezydent ratyfikował Umowę między Polską a Egiptem o współpracy w dziedzinie kultury i edukacji, która została podpisana 28 września 2002 r. w Kairze (weszła ona w życie 16 października 2003 r.).⁴

Stwierdzono w niej, że zarówno Egipt, jak i Polska będą popierać wszelkie inicjatywy, które przyczynia się do nawiązania i lepszego współpracy między oboma krajami w dziedzinie edukacyjnej, kulturowej, artystycznej, medialnej. W kwestiach szczególnych uznano za konieczne wymienianie się ekspertami z dziedziny kulturalnej, artystami. W tym elementem współpracy powinno być wydawanie w Egipcie dzieł polskiej klasyki literackiej i w III Rzeczypospolitej w wydawnictwach, których autorami są twórcy kultury egipskiej. Ma to związek z zakładaniem współpracy między wydawnictwami obu krajów. Wspomina się o współpracy na polu archiwistyki, muzealnictwa, bibliotekarstwa, kinematografii. W tym elementem powyższej Umowy są zapisy, i obie strony będą współdziałać w dziedzinie konserwacji zabytków i prac archeologicznych. Przy czym wymieniane są instytucje, które powinny współpracować na tym polu, są to: Centrum Archeologii Ródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego z siedzibą w Kairze i Rada Główna do Spraw Zabytków w Egipcie. W umowie wspomina się o potrzebie nawiązania współpracy między mediami obu krajów – radiem, telewizją i prasą. Warty odnotowania punktem jest to, że oba kraje zobowiązały się popierać w ramach obojętnych prac w dziedzinie oświaty, nauki i kultury. Co więcej, podobnie ma wyglądać współpraca na forum innych organizacji o charakterze międzynarodowym. Umowa uszczegóławia również, za pomocą jakich instrumentów ma być realizowana. Wymienione są ujęcia wizowe, zezwolenia na przyjazd odpowiedniego sprzętu, wyjazdy naukowców do krajów obu umawiających się stron, wymiana studentów, nauczycieli, oferowanie staży i możliwości studiowania. Umowa powyższa ma obowiązywać pięć lat, jeżeli nie wypowiedzi jej w okresie do 6 miesięcy przed jej upływem, wtedy będzie przedłużona na następne pięć lat. W tym stwierdzeniem, jest to, że programy, które zostały rozpoczęte w trakcie obowiązywania tej Umowy, nawet po jej wygaśnięciu będą kontynuowane, a zostaną zakończone.⁵

Szczególnie warty wydaje się Program współpracy kulturalno-edukacyjnej między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Arabskiej Republiki Egiptu na lata 2007-2010. Dokument ten podpisano w Warszawie w maju 2007 r. Składa się on z sześciu części, pierwsza z nich dotyczy nauki i edukacji. Strona polska i egip-

³ *Stosunki polsko-egipskie*. <http://www.arabia.pl/content/view/287486/132/>, 06.11.2009

⁴ *Owiadczenie Rządowe w sprawie mocy obowiązującej Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Arabskiej Republiki Egiptu o współpracy w dziedzinie kultury i edukacji*, podpisanej w Kairze dnia 28 września 2002 r., „Dziennik Ustaw” 2004, nr 28, poz. 249

⁵ *Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Arabskiej Republiki Egiptu o współpracy w dziedzinie kultury i edukacji*, podpisana w Kairze z dnia 28 września 2002 r., „Dziennik Ustaw” 2004, nr 28, poz. 248

ska zobowi ązaj si ę, a b d wymienia mi dzy sob ą do wiadczzenia zwi ązane z procesem edukacyjnym. Wa nym elementem tej wsp ółpracy maj ą by kontakty mi dzy szko łąmi, zarówno tymi nauczaj ącymi na szczeblu podstawowym, jak i wy szym. W tym kontek cie wymienia si ę równie instytucje edukacyjne i inne placówki o wiatowe. Dzia ania te maj ą przybli y mieszka com Polski i Egiptu kultur ą dego z tych pa stw. W kwestiach szczeg ółowych ustalono, ę wspiera si ę b dzie wymian ą naukowców, lektorów, publikacji naukowych. Podkre lono potrzeb ę ci lejszej wsp ółpracy mi dzy Polsk ą Akademi ą Nauk w Warszawie a Akademi ą Bada ń Naukowych i Technologii w Kairze (jej podstaw ą powinno by porozumienie ze stycznia 1971 r., kiedy to obie placówki podpisa ły odpowiedni umow ę). Druga cz ę Porozumienia dotyczy mi ędzy i sportu, stwierdzono, ę zarówno Egipt, jak i Polska b d popiera kontakty mi dzy federacjami czy klubami sportowymi obu umawiaj ących si ę stron. Konsekwencj ą tej wsp ółpracy powinna by popularyzacja narodowych sportów Egiptu w Polsce i polskich dyscyplin w pa stwie egipskim. Nale y wymienia si ę do wiadczzeniami sportowymi, z czym wi ązane s ą mi dzy innymi wyjazdy i przyjazdy ekspertów, zajmuj ących si ę szeroko rozumianym sportem (trenerzy, lekarze, walka z dopingiem), wa ną spraw ą jest organizowanie szkole ń i seminariów. Cz ę trzecia, po wi ązana z zagadnieniom kultury i sztuki zawiera zobowi ązania, ę Egipt i III Rzeczpospolita b d wymienia si ę ekspertami, zajmuj ącymi si ę szeroko rozumian ą dziedzin ą artystyczn ą, w tym kontek cie pisze si ę o wsp ółpracy na p łaszczy nie muzycznej (wyjazdy zespo łów), filmowej (mi dzy innymi organizowanie festiwali), teatralnej (wyjazdy zespo łów, organizowanie warsztatów), folkloru (mi dzy innymi wystawy), plastyki (wsp ólne organizacje wystaw, organizowanie warsztatów). Interesuj ące s ą zapisy dotycz ące listy konkretnych polskich i egipskich placówek artystycznych i naukowych, które powinny ze sob ą współpracowa ć oraz imprez mniej lub bardziej masowych, na jakich powinni pojawia ć si ę przedstawiciele obu stron. I tak strona polska powinna by reprezentowana na Kairskim Biennale Sztuki, Mi ędzynarodowym Triennale Grafiki w Kairze, w Kairskim Mi ędzynarodowym Festiwalu Filmowym, Kairskim Festiwalu Teatrów Eksperymentalnych, strona egipska na Krakowskim Festiwalu Filmów Krótkometrażowych i Warszawskim Mi ędzynarodowym Festiwalu Filmowym.

Centrum Archeologii ródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego, Zak ład Archeologii ródziemnomorskiej Polskiej Akademii Nauk, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk i Polskie Pracownie Konserwacji Zabytków S.A. powinny nawi ąz si ę do wsp ółpracy z Supreme Council of Antiquities w Kairze. Cz ę czwarta Porozumienia dotyczy informacji, podkre la si ę potrzeb ę wsp ółpracy telewizji publicznych obu krajów, w przypadku III Rzeczpospolitej Telewizji Polskiej S.A. i jej odpowiednika w Egipcie Egyptian Radio and Television Union, polega ą ona mi dzy innymi na przekazywaniu sobie ofert programowych, czy u ątwianiu pracy ekip telewizyjnych obu umawiaj ących si ę stron. W cz ę ci pi ątej, dotycz ącej innych dziedzin wsp ółpracy, Porozumienie zawiera uznanie potrzeby współdzia ania na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych, ze szczególnym uwzgl ędnieniem prac w ramach Organizacji ds. O wiaty, Nauki i Kultury (UNESCO). Cz ę szósta po wi ązana jest z kwestiom organizacyjnym i finansowym, reguluje sprawy zwi ązane z pokryciem niektórych kosztów, takich jak przyjazdy Polaków do Egiptu i Egipcjan do Polski (np. bezpłatne studia, mo liwo ść korzystania z bibliotek, stypendia). W tej cz ę ci stwierdza si ę równie, ę Porozumienie obo-

wi zywa b dzie do 31 grudnia 2010 r., je li adna ze stron go nie wypowie, automatycznie zostanie on przedy ony, a Polska i Egipt nie ustal nowego programu. Swoj moc traci natomiast 60 dni po wypowiedzeniu.⁶

Wspomnie w tym kontek cie nale y, e Uniwersytet Warszawski i Uniwersytet Ain Szams w Kairze podpisa y w 2001 r. Umow , uznano w niej mi dzy innymi potrzeb otworzenia sekcji nauczania j zyka polskiego, co zreszt dosz o do skutku w 2003 r. W 2002 r. podpisano Umow mi dzy Akademi Sztuk Pi knych w Warszawie a Wydzia em Sztuk Pi knych Uniwersytetu Heluan w Kairze.⁷

27 lutego 2002 r. wydano O wiadczenie Rz dowe, w którym stwierdzono, e Umowa o wspó pracy w dziedzinie nauki i techniki mi dzy Polsk i Egiptem wchodzi w ycie 3 grudnia 2001 r., podpisana zosta a w Kairze we wrze niu 2000 r.⁸

W tej e Umowie obydwie strony uznaj , e korzystne dla nich jest wspólne organizowanie ró nego rodzaju projektów badawczych, wymienianie si wynikami w yśnych prac, dokumentacj naukow . Uznano potrzeb wymiany specjalistów z ró nych dziedzin. Szczególnie wa ne jest organizowanie konferencji i innych wspólnych spotka , w których b d uczestniczy naukowcy Polski i Egiptu. D c do zacie nienia relacji w dziedzinie naukowej i technicznej zdecydowano si powo a do ycia Wspóln Komisj , w sk ad której weszliby przedstawiciele Egiptu i Polski. Organ ten b dzie obradowa najrzadziej raz na dwa lata, przy czym miejsce tych obrad b dzie zamiennie, raz w Egipcie, nast pnym razem w Polsce. Zadaniem tej e Komisji powinno by u a twanie wspó pracy mi dzy obydwo ma krajami, wskazywanie, w jakich dziedzinach nale a by zacie ni wzajemne relacje. Do jej kompetencji powinno tak e nale e tworzenie okresowych Programów Wykonawczych. W sposób szczegó owo opisano, co powinno si znale w tych Programach: „a) wspólne projekty naukowo-badawcze uzgodnione przez polskie i egipskie instytucje naukowe, b) instytucje odpowiedzialne za realizacj i wdra anie wspólnych projektów naukowo-badawczych (...), c) sposoby wykorzystania rezultatów wspólnych projektów naukowo-badawczych, d) ró d a i warunki finansowania projektów naukowo-badawczych”⁹

W Umowie powy szej wskazano instytucje, które maj by odpowiedzialne za realizacj zapisów tego porozumienia, ze strony polskiej powinien to by Komitet Bada Naukowych, z egipskiej . Ministerstwo Bada Naukowych. Powy sza Umowa zawarta zosta a na czas nieokre lony, przy czym w ka dej chwili mo e by wypowiedziana (przeszanie obowi zywa rok po formalnym wypowiedzeniu).¹⁰

5 listopada 1993 r. w O wiadczeniu Rz dowym stwierdzono, e polsko-egipska Umowa o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i handlowych wesz a

⁶ Program współpracy kulturalno-edukacyjnej mi dzy Rz dem Rzeczypospolitej Polskiej a Rz dem Arabskiej Republiki Egiptu na lata 2007-2010, podpisany w Warszawie dnia 21 maja 2007, sDziennik Ustaw 2008, nr 42, poz. 254

⁷ Stosunki polsko-egipskie, op. cit.

⁸ O wiadczenie Rz dowe z dnia 27 lutego 2002 r. w sprawie zatwierdzenia Umowy mi dzy Rz dem Rzeczypospolitej Polskiej a Rz dem Arabskiej Republiki Egiptu o wspó pracy w dziedzinie nauki i techniki, sporz dzona w Kairze dnia 16 wrze nia 2000 r. W: „Monitor Polski 2002, nr 17, poz. 291

⁹ Umowa mi dzy Rz dem Rzeczypospolitej Polskiej a Rz dem Arabskiej Republiki Egiptu o wspó pracy w dziedzinie nauki i techniki, sporz dzona w Kairze dnia 16 wrze nia 2000 r. W: „Monitor Polski 2002, nr 17, poz. 290

¹⁰ Ibidem

w życie 21 lutego 1993 r., powy sze porozumienie zosta ło zawarte w Kairze 17 maja 1992 r.¹¹

Umowa sk ąda si z czterech cz ci. Pierwsza, zatytu owana *Postanowienia ogólne*, dotyczy takich zagadnie jak dost p do s dów, zwolnienie od kaucji, wykonanie orzecze o kosztach, wymiany informacji prawnych czy dokumentacji urz dowych. Cz druga dotyczy *Pomocy prawnej*, reguluje si w niej kwestie zwi zane z przedmiotem pomocy prawnej, warunkami odmowy pomocy prawnej, trybami porozumiewania si s dów, w jaki sposób powinny by formu owane wnioski dotycz ce pro by o udzielanie pomocy prawnej, w jakiej formie dor cza w ąciwe dokumenty, problemom zwi zanym z ochron m ąoletnich. Cz trzecia, zatytu owana *Uznawanie i wykonywanie orzecze* opisuje mi dzy innymi zasady uznawania i wykonywania orzecze , wydawanych przez poszczególne s dy (polski i egipski), jakich kwestii powinny dotyczy , aktów notarialnych. W ostatniej, czwartej cz ci, zatytu owanej *Postanowienia ko cowe* zaznacza si , e w ąciwymi organami, które maj kompetencje do rozstrzygania nieporozumie , dotycz cych dzia ania powy szej Umowy s odpowiednie Ministerstwa Sprawiedliwo ci Polski i Egiptu. Alternatyw jest post powanie na drodze dyplomatycznej. Umow mo na wypowiedzie w ka dej chwili w drodze notyfikacji, przestaje ona obowi zywa rok po dostarczeniu jednemu z pa stw takowego aktu.¹²

Równie 5 listopada 1993 r. ukaza ło si O wiadczenie Rz dowe, i 20 lutego 1993 r. wesz ą w życie Umowa miedzy Polsk a Egiptem dotycz ca pomocy prawnej w sprawach karnych, przekazywaniu osób skazanych i ekstradycji. Powy sza umowa zosta ła sporz dzona w maju 1992 r. w stolicy Egiptu, Kairze.¹³

Umowa ta sk ąda si z trzech cz ci, pierwsza jest zatytu owana *Pomoc prawna w sprawach karnych* reguluje kwestie zwi zane z wnioskami o udzielenie pomocy prawnej, dor czania pism procesowych, warunkom obecno ci w rozprawach wi adków, osób oskar onych i bieg ących, rejestru skazanych, problemów zwi zanych z warunkami udzielania wniosków w sprawie pomocy prawnej, trudno ciami, jakie wi si ze ciganiem karnym. Cz druga jest zatytu owana *Przekazywanie osób skazanych w celu wykonania orzecze s dowych wydanych w sprawach karnych*. Reguluje si w niej mi dzy innymi jakie warunki nale y spe ni , aby skazana osoba mog ą zosta przekazana jednej ze stron, kiedy takowe przekazanie nie jest mo liwe, jakie formalno ci nale y spe ni . Cz trzecia *Ekstradycja* reguluje dok ądnie, kiedy jest mo liwe wydanie jednej ze stron osoby podejrzanej o przest pstwo. W ostatniej cz ci, *Postanowienia Ko cowe*, stwierdza si , e w ąciwymi organami, które maj kompetencj rozwi zania problemów, jakie pojawi si z faktu stosowania tej e Umowy, s odpowiednie Ministerstwa Sprawiedliwo ci obu pa stw lub te rozwi si je na drodze dyplomatycznej. Powy sza Umowa mo e zosta wypowiedziana przez obie strony w ka dym mo-

¹¹ O wiadczenie Rz dowe z dnia 5 listopada 1993 r. w sprawie wej cia w życie Umowy mi dzy Rzeczypospolit ą Polsk a Arabsk ą Republik ą Egiptu o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i handlowych, sporz dzonej w Kairze dnia 17 maja 1992 r., „Dziennik Ustaw” 1994, nr 34, poz. 127

¹² Umowa mi dzy Rzeczypospolit ą Polsk a Arabsk ą Republik ą Egiptu o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i handlowych, sporz dzona w Kairze dnia 17 maja 1992 r., „Dziennik Ustaw” 1994, nr 34, poz. 126

¹³ O wiadczenie Rz dowe z dnia 5 listopada 1993 r., w sprawie wej cia w życie Umowy mi dzy Rzeczypospolit ą Polsk a Arabsk ą Republik ą Egiptu o pomocy prawnej w sprawach karnych, przekazywaniu osób skazanych i ekstradycji, sporz dzonej w Kairze dnia 17 maja 1992 r., „Dziennik Ustaw” 1994, nr 34, poz. 129

mencie, obowi zuje ona jednak jeszcze przez rok po jej ewentualnym wypowiedzeniu.¹⁴

W lutym 1998 r. w O wiadczeniu Rz dowym stwierdzono, e 17 stycznia 1998 r. weszła w ycie Umowa w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, zostają ona podpisana w Kairze 1 lipca 1995 r.¹⁵

Obowi zywa miają przez dziesi lat, je li adne pa stwo rok przed jej wyga ni ciem jej nie wypowie, wtedy zostaje ona przedłu ona na nast pne dziesi lat. W przypadku, je li podj to okre lone projekty gospodarcze w okresie trwania tej umowy, a z biegiem czasu zostają ona wypowiedziana, to w stosunku do tych inwestycji stosuje si zasady tej e Umowy przez dziesi lat od jej wyga ni cia. W definicjach tej umowy konkretnie okre la si takie poj cia jak inwestor, inwestycja, przychody i terytorium. W poszczególnych artykułach reguluje si kwestie zwi zane z popieraniem inwestycji (art. 2), ochron inwestycji (art. 3), wyłączeniem i odszkodowaniem (art. 4), odszkodowaniem za straty (art. 5), transferami (art. 6), subrogacją (art. 7), rozwi zywaniami sporów (art. 8 i art. 9), stosowaniem korzystniejszych zmian (art. 10), konsultacji (art. 11).¹⁶

Wa n Umow o charakterze gospodarczym było porozumienie w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu si od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majtku. O wiadczenie Rz dowe z maja 2002 r. stwierdza, i powy sza Umowa, która zostają sporz dzona w Warszawie 24 czerwca 1996 r., ratyfikowana przez gów pa stwa polskiego 11 wrze nia 1996 r., weszła w ycie 16 lipca 2001 r.¹⁷

Powy sza Umowa w sposób szczegółowy opisuje podatki, których dotyczy. W Polsce s to podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek dochodowy od osób prawnych, je li chodzi za o Egipt, s to: podatek od dochodu osi ganego z nieruchomości, jednolity podatek od dochodu osób fizycznych, podatek dochodowy od spółek, podatek na cele rozwojowe, dochodowy podatek stanowi cy procent wy ej wymienionych podatków. Definiuje si w tej e Umowie poj cia, które umo liwiają jej działanie (np. osoba, spółka, przedsi biorstwo). Reguluje si mi dzy innymi kwestie zwi zane z dochodem od nieruchomości (art. 6), zysków przedsi biorstw (art. 7), transportu mi dzynarodowego (art. 8), przedsi biorstw powi zanych (art. 9), dywidend (art. 10), odsetek (art. 11), nale no ci licencyjnych (art. 12), zysków ze sprzeda y majtku (art. 13), wolnych zawodów (art. 14), pracy najemnej (art. 15), równego traktowania (art. 25), procedur wzajemnego porozumiewania si (art. 26). Zauwa y nale y, e Umowa ta zostają podpisana na czas nieograniczony, z mo liwo ci wypowiedzenia jej przed 30 czerwca roku

¹⁴ *Umowa mi dzy Rzeczpospolitą Polską a Arabską Republiką Egiptu o pomocy prawnej w sprawach karnych, przekazywaniu osób skazanych i ekstradycji*, sporz dzonej w Kairze dnia 17 maja 1992 r., „Dziennik Ustaw” 1994, nr 34, poz. 128

¹⁵ *O wiadczenie rz dowe z dnia 17 lutego 1998 r. w sprawie wej cia w ycie Umowy mi dzy Rzeczpospolitą Polską a Arabską Republiką Egiptu w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji* sporz dzonej w Kairze dnia 1 lipca 1995 r., „Dziennik Ustaw” 1998, nr 48, poz. 303

¹⁶ *Umowa mi dzy Rzeczpospolitą Polską a Arabską Republiką Egiptu w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji* sporz dzonej w Kairze dnia 1 lipca 1995 r., „Dziennik Ustaw” 1998, nr 48, poz. 30

¹⁷ *O wiadczenie Rz dowe z dnia 6 maja 2002 r. w sprawie mocy obowi zuj cej Umowy mi dzy Rz - dem Rzeczypospolitej Polskiej a Rz dem Arabskiej Republiki Egiptu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu si od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majtku*, sporz dzonej w Warszawie dnia 24 czerwca 1996 r. „Dziennik Ustaw” 2003, nr 78, poz. 691

kalendaryzowego. Przy czym szej postanowienia b d miajy zastosowanie w pierwszej kolejno ci: a) w odniesieniu podatków pobieranych u ródj - do kwot dochodu osi gni tego w dniu 1 stycznia lub po tym dniu w roku kalendarzowym nast puj - cym po roku, w którym miaj miejsce wymiana dokumentów ratyfikacyjnych, i b) w odniesieniu do innych podatków - do podatków naliczanych za ka dy rok podatkowy rozpoczynaj cy si w dniu 1 stycznia lub po tym dniu w roku kalendarzowy nast puj cym po roku w którym miaj miejsce wymiana dokumentów ratyfikacyjnych¹⁸

W tym kontek cie nale y wspomnie , w jaki sposób przebiegaj wymiana handlowa (w mln. dolarów) Egiptu z III Rzeczpospolit :

Tabela nr 1. Wymiana handlowa mi dzy Egiptem i III Rzeczpospolit

	2005	2006	2007
Obroty	150,5	197,3	196,9
Eksport	125,9	164,7	150,0
Import	24,6	32,6	46,9
Saldo	101,2	132,1	103,1

ród: GUS, cytuj za *Współpraca polsko-egipska*. http://www.diving-staes.pl/index.php?akcja=artykulgrupa=288&artykul_id=80, 2009-11-06

Wspomnie nale y tak e o porozumieniu, jakie zawarj w 2002 r. w stolicy Egiptu Krajowa Izba Gospodarcza z Egipsko-Polskim Stowarzyszeniem biznesmów (protokóło współpracy).¹⁹

Zauwa y nale y, e III Rzeczpospolita powinna podj dziajania, których celem byjby rozwijanie stosunków polsko-egipskich, i to nie tylko na pjszczy nie gospodarczej, ale ze wzgl du na wa n pozycj geograficzn pa stwa egipskiego, równie politycznej. Niew tliwie wa nym aspektem jest sprawa kulturowego dziedzictwa tego kraju, z którego czerpa mogliby równie Polacy, czy to poprzez cz stsze wyjazdy do tego kraju, czy te ujtawie w otwieraniu np. wystaw sztuki staroegipskiej w Polsce.

¹⁸ *Umowa mi dzy Rz dem Rzeczypospolitej Polskiej a Rz dem Arabskiej Republiki Egiptu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu si od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majtku*, sporz dzonej w Warszawie dnia 24 czerwca 1996 r., sDziennik Ustaw, 2003, nr 78, poz. 690

¹⁹ *Stosunki polsko-egipskie*, op. cit.